

Úvod	7
1 VÝVOJ POĽNOHOSPODÁRSTVA SLOVENSKA PO ROKU 1989	9
1.1 Slovensko a Spoločná poľnohospodárska politika Európskej únie (<i>M. Halás</i>)	9
1.1.1 Liberalizmus verzus protekcionizmus v poľnohospodárstve (teoretické aspekty)	9
1.1.2 Vznik a vývoj Spoločnej poľnohospodárskej politiky Európskej únie	10
1.1.3 Dotácie v poľnohospodárstve Európskej únie	12
1.1.4 Dotácie v poľnohospodárstve Slovenska	13
1.1.5 Poľnohospodárstvo a obchod s agrokomoditami prístupujúcich krajín	14
1.1.6 Vzťah poľnohospodárskej a obchodnej politiky Európskej únie k USA	19
1.2 Informačná politika štátu v rezorte poľnohospodárstva (<i>D. Kusendová</i>)	19
1.2.1 Politika informatizácie spoločnosti v Slovenskej republike	20
1.2.2 Politika informatizácie rezortu pôdohospodárstva	22
1.2.3 Analýza informačného systému rezortu	23
1.2.4 Stratégia informatizácie v rezorte	25
1.2.5 Konceptia politiky informatizácie rezortu pôdohospodárstva do roku 2005	26
1.2.6 Program informatizácie rezortu pôdohospodárstva	28
1.2.7 Integrovaný geografický informačný systém rezortu pôdohospodárstva	33
1.2.8 Geoinformačná politika rezortov štátnej správy	35
1.3 Sociálno-ekonomické podmienky slovenského vidieka vo vzťahu k poľnohospodárstvu po roku 1989 (<i>P. Spišiak</i>)	36
1.3.1 Transformácia a reštrukturalizácia poľnohospodárstva	36
1.3.2 Majetkové reštitúcie a transformácia hospodárskych subjektov	37
1.3.3 Agropotravinársky trh	39
1.3.4 Rastlinná výroba	40
1.3.5 Živočíšna výroba	42
1.4 Bonita pôdy, trh s pôdou a zmeny vo využívaní pôdneho fondu	44
1.4.1 Problémy parciálnych transformácií pôdno-ekologických jednotiek pre súčasné poľnohospodárske využitie (<i>M. Kolény</i>)	44
1.4.1.1 Bonita pôdy a zmeny vo využívaní pôdneho fondu	44
1.4.1.2 Zmeny vo využívaní pôdneho fondu – nestochastický pohľad na nastolenú problematiku	57
1.4.1.3 Možnosti využitia pôdnych informácií pre optimalizáciu zmien v krajine konkrétne jej sanovanie zeleňou v priestore Bošáca – Haluzice	62
1.4.2 Regionálne rozdiely v cene poľnohospodárskej pôdy na Slovensku (<i>P. Spišiak, M. Švoňavec</i>)	69
1.4.2.1 Niektoré metodické otázky tvorby úradnej ceny poľnohospodárskej pôdy	69
1.4.2.2 Regionálne rozdiely v cene ornej a poľnohospodárskej pôdy na Slovensku	71

1.4.3 Regionálne rozdiely vo využití poľnohospodárskeho pôdneho fondu v správe Slovenského pozemkového fondu (štátne pozemky, pozemky neznámych vlastníkov) (<i>P. Spišiak, T. Paluch</i>)	72
1.4.3.1 Vstup do problematiky Slovenského pozemkového fondu	72
1.4.3.2 Regionálne disparity vo využívaní pôdneho fondu SPF	73
1.5 Ekologizácia poľnohospodárstva, alternatívne poľnohospodárstvo	79
1.5.1 Ekologické poľnohospodárstvo (<i>K. Pavličková</i>)	79
1.5.1.1 Význam ekologického poľnohospodárstva	79
1.5.1.2 Ekologické poľnohospodárstvo na Slovensku	81
1.5.2 Environmentálne prístupy pri hodnotení rozvoja znevýhodnených agrorurálnych štruktúr (<i>K. Pavličková, M. Labuda</i>)	85
1.5.2.1 Znevýhodnené oblasti na Slovensku a ich podpora	85
1.5.2.2 Príklad znevýhodnenej oblasti zo Slovenska	86
1.5.3 Poľnohospodárstvo v marginálnych oblastiach Slovenska (<i>P. Spišiak</i>)	90
1.5.3.1 Úvodné poznámky k poľnohospodárskej marginalite	90
1.5.3.2 Metodologické aspekty marginality poľnohospodárstva pre Slovensko	90

2 VÝVOJ A NOVÉ PRÍSTUPY K VÝSKUMU SLOVENSKEHO VIDIEKA

PO ROKU 1989	95
2.1 Vývoj a nové prístupy v interpretáciách vidieka: priestorový aspekt, periférnosť a koncentrovanosť systému osídlenia (<i>P. Hurbánek</i>)	95
2.1.1 Priestorový aspekt v interpretáciách pojmu vidiek	95
2.1.1.1 Geografia (vidieckych) sídiel	95
2.1.1.2 Rurálna geografia	97
2.1.2 Tendencie vo vývoji interpretácií pojmov vidiek a periférnosť (marginalita)	99
2.1.2.1 Periférnosť a jej aspekty	99
2.1.2.2 Aspekty vidieka ako pendanty aspektov periférnosti	102
2.1.2.3 Od priestorového aspektu k nepriestorovému a naopak	103
2.1.2.4 Akademicko-teoretická verzus aplikačno-praktická rovina	104
2.1.3 Interpretácie pojmu sídlo	105
2.1.3.1 Tradičné chápanie pojmu sídlo	106
2.1.3.2 Alternatívne chápanie pojmu sídlo	107
2.1.4 Koncentrovanosť systému osídlenia	109
2.1.4.1 Koncentrovanosť systému osídlenia ako atribút systému osídlenia a ako funkcia iných atribútov tohto systému a atribútov jeho prvkov a väzieb	110
2.1.4.2 Priestorové usporiadanie sídiel a jeho koncentrácia	112
2.1.4.3 Veľkosť sídla	112
2.1.4.4 Forma sídla a jej kompaktnosť	113
2.2 Vidiek v prihraničných regiónoch (<i>M. Halás</i>)	114
2.2.1 Vidiecke obce a ich pozícia v prihraničných regiónoch	114
2.2.2 Cezhraničné väzby vidieckych obcí v prihraničných regiónoch	116
2.2.3 Sídelné zázemie ako teoretický predpoklad cezhraničných väzieb (aplikácia na príklade slovensko-českého pohraničia)	117
2.2.4 Dopravne prepojenie ako teoretický predpoklad cezhraničných väzieb (aplikácia na príklade slovensko-českého pohraničia)	119
2.2.5 Interakčné pôsobenie v prihraničných regiónoch (aplikácia na príklade slovensko-českého pohraničia)	120

2.3 Dynamika vidieckych obcí Slovenska v transformačnom období 1991 – 2001 (G. Zubriczký)	122
2.3.1 Vývoj vidieckeho osídlenia podľa obcí	122
2.3.2 Vývoj vidieckeho osídlenia podľa samosprávnych krajov	127
2.4 Suburbanizačné procesy vo funkčnom mestskom regióne Bratislava v období 1991 – 2001 (G. Zubriczký)	129
2.4.1 Analýza rezidenčných znakov suburbanizácie Bratislavy	130
2.4.2 Analýza populačného vývoja vo FMR Bratislava	133
2.5 Udržateľnosť rurálnych systémov (P. Spišiak)	135
2.5.1 Metodologické aspekty	135
2.5.2 Možné smerovanie rurálnych systémov	138
3 VÝVOJ AGRORURÁLNYCH ŠTRUKTÚR VO VYBRANÝCH MIKROREGIÓNOCH SLOVENSKA	140
3.1 Geografická charakteristika vybraných vidieckych mikroregionálnych štruktúr na Slovensku (P. Spišiak)	140
3.1.1 Výskum vidieckych regiónov so špeciálnymi funkciami	140
3.1.2 Integrovaný endogénny rozvoj vidieckych oblastí	141
3.1.3 Príklady vybraných vidieckych mikroregiónov	142
3.1.3.1 Mikroregión Podhorie	142
3.1.3.2 Mikroregión Javorina	145
3.1.3.3 Mikroregión Ptava	150
3.1.3.4 Mikroregión Pridunajsko	152
3.2 Percepčia slovensko-českej hranice obyvateľstvom vidieckych obcí v prihraničných regiónoch (M. Halás)	160
3.2.1 Ciele, metódy a lokality výskumu	160
3.2.2 Výsledky prieskumu v parciálnych problémoch	163
Záver	166
Summary	168
Literatúra	170